

Ariëns Prijs voor de eerste keer uitgereikt op 9 oktober 2004

Zaterdagochtend 9 oktober, vanaf 10 uur stroomt de mooie lichte kerkruimte “De Wingerd’ in Doetinchem De Huet vol met mensen. Hier wordt vandaag voor de eerste keer de Alphons Ariëns Prijs voor Diaconie uitgereikt. Aan het begin van de vorige eeuw zette deze priester van het aartsbisdom Utrecht zich met grote betrokkenheid in voor de in armoede verkerende arbeidersgezinnen in Twente.

Ellie Smeekens en Hub Crijns

De Ariëns Prijs is ingesteld met een dubbel doel: als stimulering voor initiatieven op het terrein van de diaconie waarvoor anders geen geld is én om diaconie meer onder de aandacht te brengen van geloofsgemeenschap en samenleving.

Tien diaconale projecten

Voor de editie 2004 zijn tien projecten aangemeld. Tien heel verschillende projecten, die alle zijn beschreven in de krant Diaconiekrant *Hoe kan ik voor jou een naaste zijn?*.

Een bouw- en uitwisselingsproject van jongeren in Nederland met jongeren in Oost-Europa. Een samenwerkingsproject van diaconie en Wereldwinkel om de thematiek van mensenrechten en eerlijke verdeling onder de aandacht te brengen in de liturgie.

Een boekje over de periode dat Alphons Ariëns in Steenderen werkte.

Een leefgemeenschap in Enschede, de Wonne, waar een kleine groep mensen vanuit een religieuze inspiratie al jarenlang het leven deelt met zo'n 30 mensen die voor kortere of langere tijd een veilige woonplek en wat ondersteuning zoeken.

Een project om agrariërs uit de eigen omgeving hulp te bieden bij het nadenken over de toekomst van hun bedrijf.

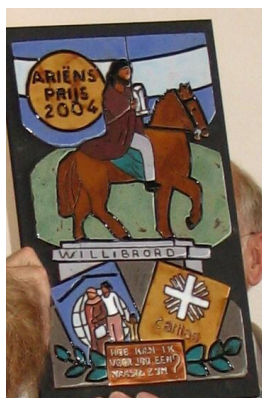
Een geloofsgemeenschap die de eigen missionaire werker in Argentinië ondersteunt.

De opzet van een diaconaal netwerk van verschillende kerkgemeenschappen uit verschillende dorpen op de Veluwe.

Verder doen er drie projecten mee die gericht zijn op de opvang van vluchtelingen die op straat dreigen te komen en vaak klem zitten in onmogelijke procedures.

Een elfde project, het Holy Spirit Choir uit Amersfoort, een interparochieel, en multi-cultureel koor dat door samen te zingen en elkaars liederen te leren de pinkstergedachte uit wil dragen, heeft de jury jammer genoeg niet op tijd bereikt. De moderne communicatiemiddelen haperen nog wel eens. Het koor was uitgenodigd om zich live te presenteren en zo de feestvreugde van de bijeenkomst te vergroten. Helaas was het verhinderd, maar de Holy Spirit, de Geest, was er wel!

Van elk van de 10 projecten waren mensen aanwezig en zij kregen volop de ruimte om te vertellen over hun activiteiten en vooral ook over de inspiratie van waaruit zij hun werk doen. Al die verhalen én de verhalen van verhalenverteller Jan Swennenhuis daarbij maakten de dag tot een inspirerend en warm geheel.

Laudatio van drie genomineerden

Dagvoorzitter Ton Kremer van de DKCI opende om 10.30 uur de bijeenkomst. Aloys Wijngaards van het Centrum Diaconaat Dijnseburg vertelde vervolgens over het ontstaan en het waarom van de prijs.

Drie projecten waren genomineerd voor de prijs en Nelleke Serrarens Wijngaards, lid van de jury, sprak een laudatio uit bij elk van deze projecten.

Zij begon met te zeggen dat in die drie projecten eigenlijk alle projecten werden bekroond. Alle projecten zijn ontstaan omdat mensen in hun omgeving oplopen tegen een heel concrete vraag, heel concrete nood of onrechtvaardige situaties. Mensen met open ogen, een open hart en open handen, die de nood zagen, zich lieten raken en actief werden. Wat gedaan wordt inspireert weer anderen. Verschillende projecten

hebben zo gaandeweg hun doorwerking gevonden in de eigen gemeenschap.

De projecten hebben naast de hulp die geboden wordt oog voor de structurele kanten van de nood. Zo mogelijk en nodig wordt ook de (plaatselijke) politiek aangesproken op haar verantwoordelijkheid.

De drie genomineerden zijn de volgende projecten.

Het project 'Caritas Groessen laat alle agrariërs uit Groessen bewust kiezen voor de toekomst'

De PCI Groessen heeft vaste activiteiten, zoals vele PCI's: steun aan mensen in nood (signalen komen binnen via pastor, school, buurtvereniging, via, via...), het verzorgen van paas- en kerstattenties voor ouderen en zieken, het mee organiseren van jaarlijkse ontmoetingsdagen voor ouderen uit enkele dorpen in de omtrek, het vervoeren van mensen die geen eigen vervoer hebben naar ziekenhuis, dokters etc., eens in de twee jaar ondersteunen van een diaconaal getint project voor kinderen op de basisschool. Eens per jaar doet de PCI een project gericht op een specifieke doelgroep of een specifieke nood in het dorp. In 2002 is er zo een project georganiseerd voor boeren en tuinders in Groessen. Samen met de Gelderse Land- en Tuinbouworganisatie werd een aanbod gedaan voor een keuzebegeleidingsgesprek (om de mogelijke toekomstplannen van het bedrijf aan de orde te stellen) of een persoonlijk begeleidingsgesprek (wanneer vraagstukken binnen het gezin aan de orde zijn/of mensen binnen het bedrijf moeilijk tot een keuze kunnen komen). Daaruit bleek dat 17 agrariërs (één derde deel van de aangeschrevenen) gebruik hebben gemaakt van het aanbod van Caritas. Daarbij zijn veel vragen over ingrijpende vraagstukken die gezin en bedrijf betreffen aan bod gekomen. PCI Groessen is heel tevreden met dit resultaat. Zij is de brug geweest tussen agrariërs en de deskundige adviseurs en heeft de drempel om deskundig advies in te winnen enorm verlaagd.

Het Sociaal netwerk Epe

Dit Sociaal Netwerk heeft armoedebestrijding als eerste en belangrijkste doel. De kerken werken samen voor alle armen in Epe. De nood staat voorop. Het netwerk springt in als niemand anders helpt en de hulpvraag de kracht van de eigen kerken te boven gaat. De financiële middelen bestaan vooral uit giften. Verder is het Sociaal Netwerk actief in bijeenkomsten rond armoede signalering en bijvoorbeeld ook rond de positie van asielzoekers en uitgeprocedeerden. Ook in de periode van de MKZ crisis heeft het Sociaal Netwerk een bijeenkomst gehouden om alles in christelijk perspectief te bespreken.

De interparochiële werkgroep 'Noodopvang Asielzoekers Doetinchem'

In vervolg op een brief van de missionair en diaconaal opbouwwerker Gerard Beltman is in Doetinchem de interparochiële werkgroep ontstaan. Het ging om noodopvang voor asielzoekers en vluchtelingen, terwijl ook financiële steun en materiële goederen werden gegeven. Vooral de pastorie werd de plek, waar vluchtelingen gehuisvest konden worden. Niet meer dan vijf tegelijk, maar inmiddels al twintig. De interparochiële werkgroep maakt inmiddels deel uit van de oecumenische werkgroep Noodopvang Doetinchem (nu 27 mensen in de opvang) en samen met groepen uit de regio van de Stichting Noodopvang Achterhoek (nu 65 plaatsen beschikbaar).

Noodopvang Asielzoekers Doetinchem wint de Ariëns Prijs 2004

De Ariënsprijs, een kunstwerk en een bedrag van van 2.000 euro, werd door kardinaal Simonis uitgereikt aan de groep uit Doetinchem. De opvang van vluchtelingen letterlijk middenin het centrum van de geloofsgemeenschap, in de pastorie en de manier waarop gaandeweg steeds meer mensen uit de

gemeenschap bij deze nieuwe bewoners betrokken zijn geraakt, getuigt van moed en dwingt respect af.

Interviews met alle genomineerden

Na dit officiële gedeelte, vertelde Jan Swennenhuis de eerste van zijn drie verhalen. Hij nam ons in zijn mooie Twentse taal mee naar zijn jeugd en op onnavolgbare wijze wist Jan het persoonlijke te verbinden met het grotere geheel van samenleving, geloof en kerk en zelfs met de genomineerde projecten. Zijn verhalen, doorspekt met humor, zetten steeds weer even aan het denken.

Daarna interviewden Miny Bouwmeester en John Brohm, beiden lid van de jury, de vertegenwoordigers van elk van de tien projecten, over hun werk en vooral over de inspiratie van waaruit ze gestart zijn én de inspiratie die ze ook gaandeweg opdoen. Het waren verhalen om warm van te worden. Hub Crijns, vice-voorzitter van het Ariëns-Comité, voorzag elk project van een korte reactie waarbij hij putte uit het gedachtengoed van Ariëns. Een lied bij elk project zorgde steeds weer voor even een moment van ontspanning.

“Ik voel het weer helemaal kriebelen. Als ik dit soort verhalen hoor zou ik zo graag weer aan de slag gaan”, zei een oudere man die het rustiger aan moet doen. Hopelijk over een paar jaar een nieuwe uitreiking van de Ariëns Prijs voor Diaconie.

Na afloop smaakten de soep en broodjes goed en rond half drie ging ieder gevoed naar lichaam en geest, zoals Ariëns het gewild zou hebben, weer huiswaarts.

Mocht u meer willen weten over de projecten; ter gelegenheid van de prijsuitreiking is een diaconiekrant *Hoe kan ik voor jou een naaste zijn?* uitgegeven met daarin uitgebreide interviews met betrokkenen bij elk van de tien projecten.